

Om en rond het ontwerp van Pensioenwet (1)

Op 14 juli keurde de federale regering een wetsontwerp op de overheidspensioenen goed. Blikvanger is de wijziging aan het perequatiemechanisme. In dit en volgende artikels bespreken we de belangrijkste elementen uit het ontwerp.

De huidige regelgeving

Door de automatische perequatie worden de pensioenen aangepast telkens als het maximum van de wedde verbonden aan de graad die de gepensioneerde het laatst bekleedde, wordt verhoogd. Bij de pensionering krijgt elke gepensioneerde zijn/haar individueel perequatiecoëfficiënt megedeeld. Het is de verhouding tussen het pensioen en het maximum van de weddenschaal van de functie die hij/zij uitoefende.

De formule is

$$P = \frac{X + Y}{W} \text{ (quotiënt tot op 6 decimalen).}$$

W = maximum van de weddenschaal
X+Y = alle bedragen die deel uitmaken van het pensioen

Voorbeeld

Een onderwijzer ging met pensioen op 1 januari 2005.

- Het maximum van de weddenschaal onderwijzer = 30.212,35 euro (100 %).
- Pensioenbedrag = 20.057,80 euro (100 %).
- De perequatiecoëfficiënt = $20.057,80 : 30.212,35 = 0,663894$.

Bij een verhoging van het maximum van de weddenschaal wordt het nieuwe pensioen: verhoogde weddenschaal $\times 0,663894 = \dots$ euro tegen 100 %.

Naar perequatiekorven?

In het wetsontwerp worden nu zogenaamde perequatiekorven voorgesteld. In dat systeem wordt niet meer uitgegaan van een individueel perequatiecoëfficiënt, maar van een collectieve perequatie. Alle rust- en overlevingspensioenen worden verbonden aan een bepaalde perequatiekorf die overeenstemt met de sector waarin het personeelslid zijn loopbaan beëindigt. Alle pensioenen verbonden aan een bepaalde korf evolueren op een gelijke wijze. Bij een perequatie wordt het nominaal bedrag van de rust- en overlevingspensioenen verhoogd met een bepaald percentage eigen aan de 'perequatiekorf' waaraan het pensioen verbonden is.

Het wetsontwerp stelt in totaal 15 korven voor. De korven worden per sector samengesteld. Voor het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zou één korf voorzien worden.

Het COV gaat daarmee niet akkoord! De pensioenen moeten zo nauw mogelijk aansluiten bij de evolutie van de lonen van de personeelsleden in actieve dienst. De invoering van slechts één korf zwakt dat af. Het COV wil dat er voor het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap minstens drie perequatiekorven voorzien worden.

Een perequatiekorf zou samengesteld worden op basis van de rustpensioenen van de betrokken sector die ingegaan zijn binnen de vier jaar voorafgaand aan het begin van de referentieperiode. Op die wijze wil de overheid nauw aansluiten bij de verhouding tussen het aantal ambten binnen het werkveld.

Voor de eerste referentieperiode die start op 1 januari 2007, worden de pensioenen die ingegaan zijn tussen 1 januari 2003 t.e.m. 31 december 2006, in aanmerking genomen om de korf samen te stellen.

Binnen deze korven komen alleen de rustpensioenen in aanmerking waaraan een weddenschaal is verbonden waarvoor een voldoende aantal rustpensioenen is ingegaan. Naargelang de sectoren zijn dat ten minste 10, 5 of 2 pensioenen. Voor de sector Onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap zijn minstens 10 rustpensioenen nodig. Die minima moeten toelaten om uitsluitend rekening te houden met de meest representatieve weddenschaal, d.w.z. de weddenschaal met het grootste aantal gepensioneerden.

De cijfers 10, 5 en 2 werden afgeleid uit het aantal pensioenen dat ingegaan is in de periode van 1 januari 2001 tot 31 december 2004. In die periode zijn in het onderwijs van de Vlaamse Gemeenschap 18.598 rustpensioenen ingegaan. Daarvan zouden op basis van de norm '10' 18.304 pensioenen of 98,4 % van het totaal in de korf opgenomen worden.

Tweejaarlijkse perequatie

In het voorstel heeft de perequatie uitwerking de eerste dag van de maand die volgt op elke referentieperiode. Een referentieperiode duurt twee jaar. De eerste referentieperiode begint op 1 januari 2007. De eerstvolgende perequatie zou bijgevolg plaatsvinden op 1 januari 2009. Om de twee jaar wordt een perequatie automatisch toegepast op basis van de globale evolutie van de lonen in de betrokken perequatiekorf: 1 januari 2011 / 1 januari 2013 / ...

De globale bezoldiging

Bij het begin van elke referentieperiode wordt een globale bezoldiging vastgesteld voor elke perequatiekorf. Om dat te doen wordt een maximumbezoldiging berekend voor elk rustpensioen dat zich in de perequatiekorf bevindt. De maximumbezoldiging bestaat uit het maximum

van de weddenschaal verhoogd met het maximum van de weddenbijslagen. De globale bezoldiging is gelijk aan de som van de maximumbezoldigingen van elk pensioen dat de korf vormt.

Inzake weddenbijslagen worden het vakantiegeld en de eindejaarstoelage ook in aanmerking genomen voor de evolutie van de globale bezoldiging. Het blijkt een lege doos te zijn! Een overgangsbepaling voorziet immers dat, zolang het vakantiegeld lager ligt dan 92 % van de bruto-bezoldiging, het geen effect heeft op de perequatie. Pas in 2011 bereikt het vakantiegeld in onderwijs die 92 %.

Het COV wil dat het vakantiegeld zonder enige beperking in aanmerking genomen wordt voor de toepassing van de automatische perequatie.

De overheden kennen meer en meer voor bepaalde personeelscategorieën loonsverhogingen toe en verbinden die aan voorwaarden. Loonsverhogingen die onder voorwaarden worden toegekend, geven thans geen aanleiding tot perequatie. In het ontwerp blijft de overheid bij die stelling.

Die mogelijkheid tot ontwijking van de perequatie is voor het COV niet aanvaardbaar.

Het perequatiepercentage

Op de laatste dag van de referentieperiode wordt de globale bezoldiging voor elke korf herberekend. Het perequatiepercentage is gelijk aan het verhogingspercentage van de globale bezoldiging op het einde van de referentieperiode ten opzichte van de globale bezoldiging op 31 december van het jaar dat aan de referentieperiode voorafgaat. Dat percentage wordt vastgesteld tot op de vierde decimaal. Elk pensioen binnen de korf wordt geperequateerd op basis van dat percentage.

Als de globale bezoldiging met 1,3 % zou stijgen, zouden alle pensioenen binnen deze korf met 1,3 % geperequateerd worden. Hoe groter het aantal pensioenen in de korf dat een zelfde weddenschaal geniet, hoe meer die weddenschaal het perequatiepercentage kan beïnvloeden. Een belangrijke verhoging van een weddenschaal waarvan slechts een kleine groep gepensioneerden geniet, brengt slechts een beperkte perequatie met zich mee.

Een wetsontwerp

De door de overheid voorgestelde regeling betreft nog steeds een ontwerp, geen nieuwe regelgeving. Het wetsontwerp moet nog onderhandeld worden met de vakbonden in Comité A. Daarna start de parlementaire behandeling. Er kunnen bijgevolg nog behoorlijk wat wijzigingen komen. Via Basis houden we u op de hoogte van de evolutie van het dossier.

Geert Declerck ■